



## ทำนุรึกความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา ต่อหน่วยงานของรัฐเพียงใด

นายอรรถพล ใหญ่สว่าง  
ผู้ตรวจราชการอัยการ

การทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยมีแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ จัดซื้อจัดจ้างทำให้รัฐเสียหายปีหนึ่งนับแสนล้านบาท ทั้งนี้เป็นเพราะการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งหน่วยงานของรัฐอื่นที่ไม่ใช่ส่วนราชการก็จะมีระเบียบหรือข้อบังคับในทำนองเดียวกัน สำหรับกฎหมายที่มีบทลงโทษทางอาญาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ถูกต้องคงมีเพียงพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 เท่านั้น แม้ต่อมาจะมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2549 ก็ยังไม่อาจสกัดกั้นการกระทำความผิดของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างได้ ไม่ว่านักการเมือง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักธุรกิจ และเอกชนทั่วไป เพราะผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิดดังกล่าวมีมหาศาล และเป็นการยากที่จะหาพยานหลักฐานเอาผิดกับบุคคลดังกล่าว

พฤติกรรมของคอร์รัปชันในประเทศไทย เกิดจากการทุจริตของข้าราชการ การร่วมมือกันคอร์รัปชันของข้าราชการและนักธุรกิจ และคอร์รัปชันในภาคเอกชน โดยแบ่งกลุ่มได้ ดังนี้<sup>1</sup>

1. การทุจริตของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเงินและบัญชี คือ การที่เจ้าพนักงานบัญชียกยอกเงินของหลวงไปใช้ส่วนตัวแล้วแสดงรายการรับเงินไว้ไม่ตรงต่อความเป็นจริง
2. การทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Kickback) เป็นกรณีที่เกิดขึ้นจากการใช้กฎหมายหรือระเบียบที่มีอยู่เป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน อันได้แก่ ข้าราชการและนักธุรกิจ เป็นต้น โดยการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างนี้จะมีตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณจนถึงการตรวจรับพัสดุและตรวจรับการจ้าง
3. การแสวงหาผลประโยชน์จากการงานให้บริการสาธารณะ งานตรวจสอบหรือควบคุมงานที่เกี่ยวกับความยุติธรรม คือการรับหรือการเรียกสินบน เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกร้องเอาทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือกรณีที่ผู้อื่นหยอหยินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ให้เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ใช้อำนาจตามกฎหมายทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้เป็นประโยชน์แก่ตน
4. การจ่ายสินบนเพื่อให้ได้การผูกขาดกิจการบางประเภทที่ต้องได้รับสัมปทานจากรัฐบาล และจ่ายเพื่อให้คงสภาพการผูกขาดนั้นไว้ ซึ่งจะเป็นกรณีการให้สัมปทานในโครงการใหญ่ๆ

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 หรือที่นิยมเรียกกันว่า “พระราชบัญญัติอื้อ” นั้น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 มีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในการจัดหาสินค้าและบริการไม่ว่าด้วยวิธีการจัดซื้อหรือการจัดจ้างหรือวิธีอื่นใดของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งนั้นเป็นการดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณเงินกู้ เงินช่วยเหลือ หรือรายได้ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นเงินของแผ่นดินรวมทั้งการที่รัฐให้สิทธิในการดำเนินกิจการบางอย่างโดยการให้สัมปทานอนุญาตหรือกรณีอื่นใดในลักษณะเดียวกันก็เป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะอันเป็นกิจการของรัฐ ฉะนั้นการจัดหาสินค้าและบริการรวมทั้งการให้สิทธิดังกล่าว จึงต้องกระทำอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม และมีการแข่งขันกันอย่างเสรีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่รัฐ แต่เนื่องจากการดำเนินการที่ผ่านมา มีการกระทำในลักษณะการสมยอมในการเสนอราคาและมีพฤติการณ์ต่างๆ อันทำให้มิได้มีการแข่งขันกันเสนอประโยชน์สูงสุดให้แก่หน่วยงานของรัฐอย่างแท้จริงและเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ

<sup>1</sup> สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) คอร์รัปชันในวงราชการ : กรณีศึกษาและยุทธศาสตร์การต่อต้านคอร์รัปชันในเชิงเศรษฐศาสตร์, เอกสารประกอบการวิจัย 2544, หน้า3-5

นอกจากนั้น ในบางกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีส่วนร่วมหรือมีส่วนสนับสนุนในการทำความผิด หรือละเว้นไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ อันมีผลทำให้ปัญหาในเรื่องนี้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จึงสมควรกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดเพื่อเป็นการปราบปรามการกระทำในลักษณะดังกล่าว รวมทั้งกำหนดลักษณะความผิดและกลไกในการดำเนินการเอาผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้การปราบปรามดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่พัสดุ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ควรทำความเข้าใจพระราชบัญญัตินี้ให้ถ่องแท้ ว่ามีเนื้อหาสาระอย่างไร และใครเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินคดีกันแน่ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดดังกล่าวจนเป็นเหตุให้คนชั่วลอยนวล

ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐนั้น อาจเป็นการสมยอมในการเสนอราคาหรือกีดกันการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมก็ได้ ซึ่งการกระทำผิดดังกล่าว มีทุกขั้นตอนในการจัดซื้อจัดจ้างนับตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายหรือที่เรียกกันว่า “ทุจริตในเชิงนโยบาย” ซึ่งขณะนี้คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) กำลังขุดคุ้ยค้นหาพยานหลักฐานและตามล่านักการเมืองที่กระทำการทุจริตในเชิงนโยบาย จำนวน 13 เรื่อง ขั้นตอนการริเริ่มโครงการจนถึงขั้นตอนการตรวจรับพัสดุหรือตรวจการจ้าง ซึ่งอาจจะเป็นการกระทำร่วมกันในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดราคาอันเป็นการเอาเปรียบหน่วยงานของรัฐ หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือประโยชน์ต่อผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญาแต่เพียงผู้เดียว หรือประโยชน์อย่างใดในระหว่างผู้กระทำการเช่นนั้น อีกทั้งการกีดกันการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม โดยการข่มขืนใจและใช้กำลังประทุษร้ายหรือใช้ดูบายหลอกลวงหรือกระทำการโดยวิธีอื่นใด อันเป็นเหตุให้ไม่มีโอกาสเข้าทำการเสนอราคาอย่างใด ในปัจจุบันการกระทำความผิดดังกล่าวอาจเกิดจากความร่วมมือกันเองของเอกชนผู้ประกอบการ ทั้งสมัครใจหรือไม่สมัครใจ หรือเอกชนผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ ของรัฐ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง รวมหัวกันหรือร่วมมือกันหรือช่วยเหลือกันในการเสนอราคาเพื่อกีดกันไม่ให้ผู้อื่นเข้ามาเป็นผู้สัญญากับรัฐอย่างไม่เป็นธรรมโดยเพียงมุ่งประสงค์ให้ตนเองได้รับประโยชน์จากการเข้ามาเป็นผู้สัญญากับรัฐในการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนต่างๆ ที่มักมีการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

1. ขั้นตอนกำหนดนโยบาย
2. ขั้นตอนริเริ่มโครงการ
3. ขั้นตอนการกำหนดรูปแบบรายการ
  - 3.1 กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ
  - 3.2 กำหนดราคากลาง
4. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง
5. ขั้นตอนการกำหนดผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้น
6. ขั้นตอนการจัดให้มีการเสนอราคา
  - 6.1 การประกาศข่าว
  - 6.2 การกีดกันไม่ขายแบบ
7. ขั้นตอนการเสนอราคาและพิจารณาผลการเสนอราคา
  - 7.1 การใช้กำลังบังคับไม่ให้มีการเสนอราคา
  - 7.2 การสมยอมราคากันของเอกชน
  - 7.3 การตกลงราคาโดยให้ราคาที่เป็นราคากลาง
  - 7.4 การพิจารณาผลการเสนอราคาเจ้าหน้าที่รัฐ
8. ขั้นตอนการทำสัญญา
9. ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุและตรวจการจ้าง

นอกจากนี้ยังมีการเอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง โดยกำหนดระยะเวลาให้ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของงานจ้างไว้เพียง 1 ปี ทั้งที่ผู้ว่าจ้างสามารถระบุความรับผิดชอบของผู้รับจ้างได้มากกว่า 1 ปี

**สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542**

### 1. กรณีร่วมตกลงสมยอมกัน

**มาตรา 4** ผู้ใดตกลงร่วมกันในการเสนอราคา เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ โดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือโดยการกีดกันมิให้มีการเสนอสินค้าหรือบริการอื่นต่อหน่วยงานของรัฐ หรือโดยการเอาเปรียบแก่หน่วยงานของรัฐอันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง สามปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ผู้ใดเป็นธุระในการชักชวนให้ผู้อื่นร่วมตกลงกันในการกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งผู้นั้นต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่ง

### 2. กรณีให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้เงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

**มาตรา 5** ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้อื่นเพื่อประโยชน์ในการเสนอราคา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะจูงใจให้ผู้นั้นร่วมดำเนินการใดๆ อันเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ หรือเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นทำการเสนอราคาสูงหรือต่ำจนเห็นได้ชัดว่าไม่เป็นไปตามลักษณะสินค้า บริการ หรือสิทธิที่จะได้รับ หรือเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่เข้าร่วมในการเสนอราคาหรือถอนการเสนอราคาต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดด้วย

### 3. กรณีใช้กำลังประทุรร้าย หรือขู่เข็ญให้ร่วมเสนอราคาโดยทุจริต

**มาตรา 6** ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้จำยอมร่วมดำเนินการใดๆ ในการเสนอราคาหรือไม่เข้าร่วมในการเสนอราคา หรือถอนการเสนอราคา หรือต้องทำการเสนอราคาตามที่กำหนด โดยใช้กำลังประทุรร้ายหรือขู่เข็ญด้วยประการใดๆ ให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สามจนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

### 4. กรณีใช้อุบายหลอกลวงเพื่อมิให้ผู้อื่นเข้าเสนอราคาหรือเสนอราคาโดยหลงผิด

**มาตรา 7** ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวงหรือกระทำการโดยวิธีอื่นใดเป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่มีโอกาสเข้าทำการเสนอราคาอย่างเป็นธรรมหรือให้มีการเสนอราคาโดยหลงผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้นหรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

### 5. กรณีเสนอราคาที่สูงหรือต่ำเกินปกติจนไม่อาจปฏิบัติตามสัญญาได้

**มาตรา 8** ผู้ใดโดยทุจริตทำการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐโดยรู้ว่าราคาที่สูงหรือต่ำเกินกว่าปกติจนเห็นได้ชัดว่าไม่เป็นไปตามลักษณะสินค้าหรือบริการ หรือเสนอผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐสูงกว่าความเป็นจริงตามสิทธิที่จะได้รับ โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการกีดกันการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและการกระทำเช่นนั้น เป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคา หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาได้ตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการดำเนินการให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ของสัญญาดังกล่าว ผู้กระทำผิดต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้นด้วย

ในการพิจารณาตีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ถ้ามีการร้องขอให้ศาลพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องรับภาระเพิ่มขึ้นให้แก่หน่วยงานของรัฐตามวรรคสองด้วย

## 6. กรณีนิติบุคคลกระทำความผิด

**มาตรา 9** ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลใด ให้ถือว่าหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของนิติบุคคลนั้นหรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลในเรื่องนั้นเป็นตัวการร่วมในการกระทำความผิดด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิดนั้น

## 7. กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิด

**มาตรา 10** เจ้าหน้าที่ใน หน่วยงานของรัฐผู้ใดซึ่งมีอำนาจหรือหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาครั้งใด รู้หรือพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาในครั้งนั้นมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ละเว้นไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอราคาในครั้งนั้นมีความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

## 8. กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ต่อการกระทำความผิด

**มาตรา 11** เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใด หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐผู้ใดโดยทุจริตทำการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข หรือกำหนดผลประโยชน์ตอบแทน อันเป็นมาตรฐานในการเสนอราคาโดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อช่วยเหลือให้ผู้เสนอราคารายใดได้มีสิทธิเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐโดยไม่เป็นธรรม หรือเพื่อกีดกันผู้เสนอราคารายใดมิให้มีโอกาสเข้าแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

## 9. กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้ออำนาจแก่ผู้เสนอราคาโดยมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม

**มาตรา 12** เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใดๆ โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนาจแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใดให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ มีความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึง สี่แสนบาท

## 10. กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิด

**มาตรา 13** ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือกรรมการหรืออนุกรรมการในหน่วยงานของรัฐซึ่งมิใช่เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกระทำการใดๆ ต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหรือหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาเพื่อจูงใจหรือทำให้จำยอมต้องยอมรับการเสนอราคาที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ต้องระวางโทษตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

## 11. กรณีสอบสวนเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด

**มาตรา 14** ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการกล่าวหาหรือเรียนว่าการดำเนินการซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน หรือการได้รับสิทธิใดๆ ของหน่วยงานของรัฐครั้งใดมีการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว และถ้าเห็นว่ามีมูลให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกับผู้ันั้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(2) ในกรณีที่เป็นบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตาม (1) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกล่าวโทษบุคคลนั้นต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ในการดำเนินการของพนักงานสอบสวนให้ถือรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก

(3) ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (1) และบุคคลอื่นที่ลักษณะคดีมีความเกี่ยวเนื่องเป็นความผิดเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในคราวเดียวกัน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการสอบสวนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และ

เมื่อดำเนินการเสร็จให้ส่งรายงานเอกสารและความเห็นไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการให้มีการฟ้องคดีในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีสำหรับผู้ที่กระทำความผิดนั้น โดยให้ถือว่ารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการกระทำความผิดดังกล่าวสมควรให้ดำเนินการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อเป็นผู้ดำเนินคดีต่อไป

การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายหรือหน่วยงานของรัฐที่เสียหายจากการกระทำความผิดในการเสนอราคา ในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

## 12. กรณีอำนาจการสอบสวนและไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

**มาตรา 15** ในการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

(2) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การรวบรวมพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียก เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

(3) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(4) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อให้มีการจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาซึ่งระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มูล เพื่อส่งตัวไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการต่อไป

(5) ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนดำเนินการตามหมายของศาลที่ออกตาม (3) หรือ (4)

(6) กำหนดระเบียบโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และการประสานงานในการดำเนินคดีระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ช. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้อนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานการสอบสวนให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีต่อไป การดำเนินการเกี่ยวกับการสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ถือว่าบทบัญญัติที่กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

**ปัญหาในการบังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มีดังนี้**

**1. ปัญหาเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานและการพิสูจน์ความผิด**

ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาของหน่วยงานรัฐ หรือการฮั้ว เป็นการสมยอมกันระหว่างผู้เสนอราคาด้วยตนเอง หรือเป็นการร่วมมือระหว่างผู้เสนอราคา เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วิธีการส่วนใหญ่จะเป็นการพบปะเจรจา หรืออาจจะมีการใช้เครื่องมือสื่อสาร โดยไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร พยานหลักฐานส่วนใหญ่อยู่ที่ตัวผู้กระทำความผิด อีกทั้งมาตรการพิเศษ อาทิเช่น การดักฟังทางโทรศัพท์ หรือการเจาะข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ก็ยังไม่มีการใช้ จึงเป็นการยากที่จะหาพยานหลักฐานว่าใครร่วมมือกันบ้าง และใครเป็นผู้รับสินบน

## 2. ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง

แม้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ จะมีบทลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอย่างรุนแรง แต่ในทางปฏิบัติผู้กระทำความผิดมักไม่ถูกลงโทษ จึงทำให้พยานผู้รู้เห็นเกิดความหวาดกลัวไม่กล้าเป็นพยาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจจะถูกกดดันจากผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งสูงกว่า หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทำให้จำยอมต้องกระทำความผิดเพื่ออนาคตในหน้าที่การงานราชการ

## 3. ปัญหาเกี่ยวกับองค์กรและเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมาย

ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาของหน่วยงานรัฐ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี อีกทั้งคดีเก่ายังไม่แล้วเสร็จ ถ้าคดีใดเป็นโครงการใหญ่ๆ พยานหลักฐานที่ต้องพิสูจน์ก็ต้องมีจำนวนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต้องรับภาระหนักและมีจำนวนไม่เพียงพอ แม้ต่อมาจะมีพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนคดีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อ หรือว่ามี การกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีวงเงินหรือมูลค่าตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไปก็ตาม แต่ก็ยังมีปัญหาข้อกฎหมายว่าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจเริ่มสอบสวนคดีดังกล่าวโดยไม่ต้องผ่านคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้หรือไม่ เพียงใด

## 4. ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและสื่อมวลชน

การกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาของหน่วยงานรัฐ มีอยู่อย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้น อาจเกิดจากการขาดความรู้และความเข้าใจในดับบทกฎหมาย โดยเฉพาะในภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่น ยังขาดบุคลากร รวมทั้งยังไม่มีกรณีตัวอย่างที่มีการลงโทษรุนแรงต่อผู้กระทำความผิด อีกทั้งขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและสื่อมวลชน ในการตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้าง อย่างจริงจัง

ปัจจุบันนี้ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 คือ อำนาจในการไต่สวนหรือสอบสวนดำเนินคดีผู้กระทำความผิด เพราะการฟ้องคดีของพนักงานอัยการจะต้องมีการสอบสวนโดยชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 120 พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 หรือมีการ ไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 แต่ขณะนี้กำลังมีปัญหาและข้อถกเถียงกันว่าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจเริ่มสอบสวนคดีความผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อ หรือว่ามีกรกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีวงเงินหรือมูลค่าตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อน ได้หรือไม่ เพียงใด

ผู้เขียนมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 มาตรา 14 บัญญัติว่า

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการกล่าวหา ร้องเรียนว่า การดำเนินการซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน หรือ การได้รับสิทธิใดๆ ของหน่วยงานของรัฐครั้งใดมีการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว และถ้าเห็นว่ามีมูลให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกับผู้นั้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(2) ในกรณีที่เป็นบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตาม (1) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกล่าวโทษบุคคลนั้นต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ในการดำเนินการของพนักงานสอบสวนให้ถือรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก

(3) ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (1) และบุคคลอื่นที่ลักษณะคดีมีความเกี่ยวเนื่อง เป็นความผิดเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในคราวเดียวกัน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการสอบสวนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และเมื่อดำเนินการเสร็จให้ส่ง รายงานเอกสารและความเห็นไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการ

ให้มีการฟ้องคดีในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีสำหรับผู้ที่กระทำความผิดนั้น โดยให้ถือว่ารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการกระทำความผิดดังกล่าวสมควรให้ดำเนินการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อเป็นผู้ดำเนินคดีต่อไป

การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายหรือหน่วยงานของรัฐที่เสียหายจากการกระทำความผิดในการเสนอราคา ในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ย่อมแสดงว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 มาตรา 14 (1) (2) (3) บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยของรัฐ ตามพระราชบัญญัตินี้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว เห็นว่ามีมูลให้ดำเนินการดังนี้

(1) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542

(2) กรณีบุคคลอื่น คือผู้ประกอบการธุรกิจหรือเอกชนทั่วไปที่กระทำความผิดโดยลำพังไม่ได้เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือลักษณะคดีมีความเกี่ยวเนื่องเป็นความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกล่าวโทษบุคคลนั้นต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการคดีต่อไป ซึ่งหมายถึงพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ในกรณีที่การกระทำความผิดดังกล่าว มีหรือมีมูลน่าเชื่อ หรือว่ามี การกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีวงเงินหรือมูลค่าตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป ย่อมแสดงว่าพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะเริ่มสอบสวนคดีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ที่ผู้ประกอบการธุรกิจหรือเอกชนกระทำความผิดโดยลำพังไม่ได้ จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้กล่าวโทษบุคคลนั้นต่อพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษแล้วแต่กรณี

(3) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและบุคคลอื่น กระทำความผิดที่ลักษณะคดีมีความเกี่ยวเนื่องเป็นความผิดเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวนแล้ว มีอำนาจดำเนินการได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

(3.1) คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและบุคคลอื่น (เอกชน) ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในคราวเดียวกันแล้วส่งรายงาน เอกสารและความเห็นไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการให้มีการฟ้องคดีในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีสำหรับผู้ที่กระทำความผิดนั้น โดยให้ถือว่ารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(3.2) คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นสมควรแยกบุคคลอื่น (เอกชน) ไปดำเนินการต่างหากจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษแล้วแต่กรณีเพื่อเป็นผู้ดำเนินคดีต่อไป

ผู้เขียนเห็นว่า การสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ไม่ว่าจะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และบุคคลอื่น (เอกชน) เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือลักษณะคดีเกี่ยวเนื่องกันหรือเป็นกรณีการกระทำผิดของบุคคลอื่น (เอกชน) แต่เพียงลำพัง **ก็ต้องเริ่มสอบสวนข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะไปเริ่มสอบสวนทันที โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้กล่าวโทษไม่ได้** เว้นแต่ผู้เสียหายหรือหน่วยงานของรัฐที่เสียหายจากการกระทำความผิดในการเสนอราคา ในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา 14 วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542) ซึ่งคดีที่ผู้เสียหายหรือหน่วยงานของรัฐที่เสียหายร้องทุกข์หรือกล่าวโทษถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษแล้วแต่กรณี ก็ต้องรีบสอบสวนแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน 30 วัน นับแต่ที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเอกชนผู้เขียนก็เห็นว่าแม้ผู้เสียหายหรือหน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษแล้วแต่กรณี เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้รับคำร้องทุกข์ก็ต้องรีบสอบสวนแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินคดีต่อไป หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินคดีต่อไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินคดีต่อไป

นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 2) ได้เคยวินิจฉัยในเรื่องครั้งที่ 415/2548 เกี่ยวกับอำนาจสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและพนักงานสอบสวนคดีพิเศษว่า “โดยที่มาตรา 301 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมด้วยเหตุนี้ มาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ จึงกำหนดให้บุคคลที่ต้องกรกล่าวหา เจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมสามารถยื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวได้โดยตรง หรือในกรณีที่มีผู้เสียหายร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน อันเนื่องมาจากมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดในฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมนั้น พนักงานสอบสวนจะต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือ กล่าวโทษ เพื่อที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและมีคำวินิจฉัยให้ดำเนินการกับคดีดังกล่าวต่อไป หรือหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่ามิใช่เรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จะต้องส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป” และในกรณีที่เป็นปัญหาดังกล่าวเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยนายกกล้าณรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะนั้นได้เคยมีหนังสือหรือเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ว่ากรณีนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวน หรือไต่สวนเพื่อดำเนินคดีอาญา เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งกระทำผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ รวมทั้งบุคคลอื่น ไม่ว่าจะส่วนตัวกร ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว (ถ้ามี) และส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล สำนักงานอัยการสูงสุดจะพิจารณารายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อย่างไร เกี่ยวกับกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 พนักงานอัยการหรืออัยการสูงสุดจะพิจารณาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 มาตรา 15 วรรคท้าย หรือพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 97 วรรคสอง ดังปรากฏรายละเอียดตามสำเนาภาพถ่ายหนังสือหรือของเลขาธิการ ป.ป.ช. ซึ่งต่อมาสำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งตอบข้อหาหรือปัญหาในการปฏิบัติไปว่า กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใบบุคคลตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 ได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 อันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ และหากการกระทำความผิดนั้นเป็นการกระทำความผิดหลักเกณฑ์ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามบทบัญญัติมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 ด้วยแล้วคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องดำเนินการกับผู้นั้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 14 (1) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดทางอาญา ประธานกรรมการต้องส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ตามมาตรา 97 วรรคแรก คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะทำการสอบสวนข้อเท็จจริงและดำเนินการตามมาตรา 15 วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ไม่ได้ และในกรณีดังกล่าว พนักงานอัยการหรืออัยการสูงสุดจะพิจารณารายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 97 วรรคสอง รวมทั้งบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการผู้ชี้ หรือผู้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ของรัฐในการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย ตามคำนิยามคำว่า “ผู้ถูกกล่าวหา” ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542

หากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 โดยการกระทำไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา 14 (2) (3), 15 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 และสำนักงานอัยการสูงสุดจะพิจารณารายงานการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 มาตรา 15 วรรคท้าย

เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 เป็นกฎหมายที่ได้บัญญัติขึ้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

ที่จะให้มีการจัดตั้งองค์กรที่สำคัญองค์กรหนึ่ง คือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เพื่อรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งในขณะที่เกิดคดีก็ได้มีการบัญญัติกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ขึ้น ซึ่งในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ให้เป็นผู้มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐนั้นโดยเฉพาะ ฉะนั้นการที่พนักงานสอบสวน กรมสอบสวนคดีพิเศษ เข้าทำการสอบสวนในคดีนี้ จึงเป็นการเข้าสอบสวนในมูลคดีที่เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้นที่มีอำนาจสอบสวนและดำเนินคดีตามมาตรา 14 และ 15 ประกอบกับสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือเวียนที่ อส (สฝปม.) 0018/ว 455 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2546 เรื่องการสั่งคดีที่เกี่ยวข้องพันกันระหว่างคดีที่อยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวน และคดีที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ คือ เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนการสอบสวนที่มีผู้ต้องหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว จะต้องพิจารณาว่าการกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท และเป็นคดีที่เกี่ยวข้องพันกับคดีที่อยู่ในอำนาจการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 หรือไม่ หากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องพันกันดังกล่าวแล้ว พนักงานอัยการจะต้องส่งสำนวนคืนพนักงานสอบสวนเพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) พิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 ต่อไป เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการสั่งคดีข้างต้น

ปัญหาเรื่องอำนาจสอบสวนความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 นั้น ได้เกิดเรื่องจริงขึ้นแล้วในการสอบสวนดำเนินคดีเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สนับสนุนให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2546 - 2547 ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับการแจ้งเบาะแสการทุจริตในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว แต่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ไม่ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษ แต่คณะกรรมการคดีพิเศษอนุมัติให้เป็นคดีพิเศษที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนได้ ตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจึงได้แจ้งให้ธนาคารหลาย

ธนาคารสงหลักฐานลูกค้ำที่ใช้บริการเงินฝากและบริการด้านสินเชือที่เกี่ยวข้องกับการประกอราคา  
 โครงการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสนับสนุนให้แก่องค์การ  
 บริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2546 - 2547 และพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้บุกรุกเข้าไปในสำนักงาน  
 ของบริษัทแห่งหนึ่งเพื่อสอบปากคำพนักงานของบริษัท โดยอ้างอำนาจตามพระราชบัญญัติการ  
 สอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ข้อ 7  
 คดีความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ และบัญชี  
 ท้ายประกาศคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ออกตามความในมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง  
 พระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ข้อ 7 คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความ  
 ผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ-คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 4 มาตรา  
 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 และมาตรา 13 แห่ง  
 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ที่มีหรือมีมูล  
 นำเชื่อว่า มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงาน  
 ของรัฐ ซึ่งมีวงเงินหรือมูลค่าตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป และได้ทราบว่าการสอบสวนคดีพิเศษ  
 กระทรวงยุติธรรม มีความเข้าใจว่าพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ได้ประกาศ  
 ใช้หลังพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ถือว่า  
 พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ได้ให้อำนาจพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ  
 สืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการ  
 เสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ที่มีหรือมีมูลนำเชื่อว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับ  
 การเสนอราคาเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีวงเงินหรือมูลค่าตั้งแต่หนึ่งร้อย  
 ล้านบาทขึ้นไป โดยไม่ต้องคำนึงถึงอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม  
 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 แต่อย่างใด  
 จนเป็นเหตุให้บริษัทที่ถูกส่งละเมิดสิทธิดังกล่าวร้องทุกข์กล่าวโทษพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ  
 ฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 กองบังคับการป้องกันและ  
 ปราบปรามการทุจริตในวงราชการ (ป.ป.ป.ตร.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อีกทั้งยังได้ทราบ  
 ข้อมูลเพิ่มเติมว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทุจริตในโครงการ  
 จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสนับสนุนให้แก่องค์การบริหาร  
 ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2546 - 2547 ก่อนที่คณะกรรมการคดีพิเศษจะอนุมัติให้ดำเนินคดีนี้ จึงเป็น  
 ประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญและถือเป็นอุทาหรณ์ที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือ  
 หน่วยงาน หรือบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วย  
 ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 พึงสังวรณ ส่วนพวกเราชาวพัสดุ  
 ควรติดตามอย่างใกล้ชิดว่าผลของคดีนี้จะเป็นอย่างไร